

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník XI

číslo 11 – prosinec 2006

www.biskupstvi-ltm.cz

Začínáme slavit 950 let Kapituly svatého Štěpána

**Pastýřský list k výročí 950 let od vzniku
Kapituly sv. Štěpána v Litoměřicích**

Bratři a sestry,

devět set padesát let církevní instituce, jakou je litoměřická Kapitula svatého Štěpána, je i v dějinách církve 2000 let staré událost velmi významná, kterou bychom neměli přehlédnout. Jistě si zaslouhuje od nás ode všech velkou pozornost. Je věcí historiků, že rozhodli považovat za nejpravděpodobnější rok založení této kapituly Spytihněvem II. rok 1057.

Protože nelze ze žádného historického dokumentu s určitostí vyčíst přesné datum založení kapituly, proto jsme se rozhodli, že budeme toto velké jubileum slavit celý rok, od dnešního dne až do svátku svatého Štěpána 2007.

Po celý rok si budeme toto výročí připomínat při nejrůznějších větších nebo menších událostech, z nichž některé budou významu celodiecézního, jiné se budou slavit spíše jen na určitém daném místě.

Je pozoruhodné, že o toto jubileum projeví velký zájem mnohé instituce. Tak například Universita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se rozhodla uspořádat v Kulturním domě Litoměřicích v pátek 8. června 2007 celodenní sympozium s bohatým programem, např. o významu kapituly nejenom pro naše město, ale pro celou diecézi. Počítáme, že se tohoto sympozia zúčastní asi kolem dvou stovek zájemců ze světa vědy a kultury. Nad tímto sympoziem, jakož i nad celými oslavami převzal záštitu rektor ústecké university, hejtman Ústeckého kraje, starosta města Litoměřic a samozřejmě také Biskupství litoměřické. Ústecká universita spouští od dnešního dne speciální webovou stránku, které budou přinášet mnoho cenných informací o tématu Svatoštěpánské kapituly.

Státní oblastní archiv v Litoměřicích zase s nevšední ochotou chystá krátkou několikadenní

ČLENOVÉ SVATOŠTĚPÁNSKÉ KAPITULY (foto: af)

Horní řada zleva: P. Jiří Hladík OCr., R.D. Václav Hlouch, R.D. Jan Bečvář (+ 29. 8. 2005), R.D. Stanislav Bečička, R.D. Jan Kozár
Dolní řada zleva: R.D. František Opletal, Mons. Karel Havelka,

Mons. Václav Červinka, R.D. Vladislav Kara
Na fotce chybějí: R.D. Alexej Baláž, Mons. Milan Bezděk, Mons. Josef Stejskal, R.D. Rudolf Zimandl, R.D. Karl Kindermann

výstavu cenných historických listin dosvědčující založení Svatoštěpánské kapituly.

Vrcholem oslav bude slavení Eucharistie v litoměřické katedrále v sobotu dne 9. června 2007 v 10 hodin za účasti našich biskupů, kněží z diecéze a samozřejmě celé Svatoštěpánské kapituly. Na slavnost hodláme pozvat zástupce všech existujících kapitul v Čechách, na Moravě i ze zahraničí.

Jako duchovní přípravu na toto jubileum si na jaře vykonáme čtyři pouti do našich bazilik minor v diecézi:

21. dubna 2007 Bohosudov pro vikariáty Louny, Teplice, Chomutov
28. dubna 2007 Filipov pro vikariáty Děčín, Ústí nad Labem a Litoměřice

5. května 2007 Hejnice pro vikariáty Liberec a Turnov

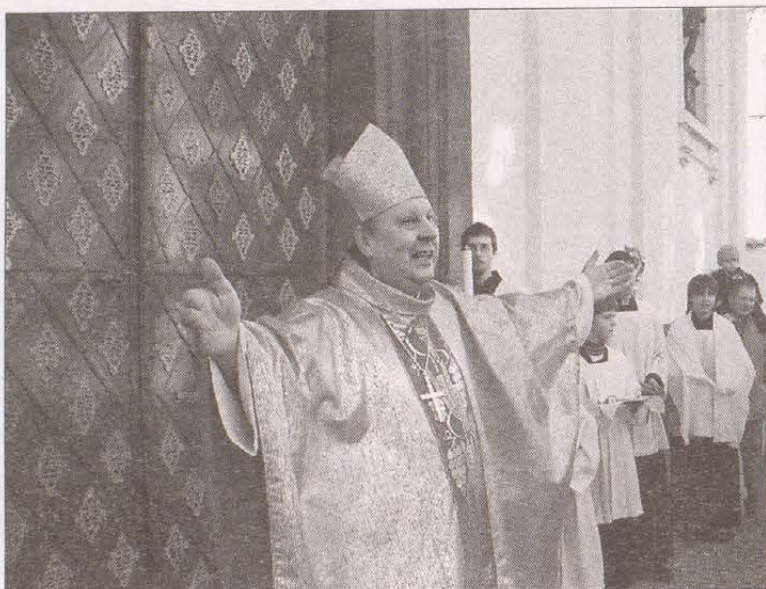
19. května 2007 Česká Lípa pro vikariáty Česká Lípa a Mladá Boleslav.

Tyto celodenní pouti budou mít bohatý duchovní program a budou obdobou poutí, které jsme konali při 350. výročí diecéze do katedrály.

Dokončení na straně 2

Oslavy výročí kapituly zahájili kladívkem

26. prosince 2006 v 10 hodin na svátek svatého Štěpána otevřel litoměřický biskup Mons. Pavel Posád trojím poklepem liturgického kladívka bránu litoměřické katedrály sv. Štěpána a zahájil tak celoroční oslavy 950. výročí od založení Kapituly sv. Štěpána knížetem Spytihněvem II.

K aktu otevření se přidal také současný probošt kapituly Mons. Karel Havelka. Z vzácných hostů se zúčastnil archimandrita pravoslavné církve Marek, kněží litoměřické diecéze a další hosté. Oslavy tohoto výročí s programem se budou konat až do svátku sv. Štěpána roku 2007.

*P. Mgr. Martin Davídek,
tiskový mluvčí litoměřické diecéze*

Začínáme slavit 950 let Kapituly svatého Štěpána

Dokončení ze strany 1

Tehdy jsme jeli na pouť do sídla biskupa, teď přijede on k nám do regionu. Budete to mít blíž a bude se vás moci více zúčastnit.

Je dobré si připomenout, že pohnutky k založení Svatoštěpánské kapituly byly nesporně na prvním místě náboženské. Je známo, že v tehdejší době knížata se téměř předbíhají v zakládání kostelů a klášterů. Jejich motivem bylo prospět tak svému duchovnímu životu a zajistit si tímto způsobem spásu své duše. Tento jev se vyskytuje po celá dlouhá staletí. Nepřehlédnutelný význam mělo i to, že takové místo se pak stávalo střediskem vzdělání a kultury. Mělo značný vliv na růst křesťanského ducha, který jak dobře víme z dobových pramenů, byl ještě v této době v Čechách na nízké úrovni. Křesťanství bylo propleteno mnoha pohanskými prvky a vlivy. Myslím, že nás tady nutně napadne souvislost s naší dobou, kdy se setkáváme v našem prostředí s mnoha vlivy novopohanství. Víme, že ani dnes na

tom nejsme dobře v tomto směru a že je potřeba hodně práce na poli nové evangelizace. Život kanovníků v kapitule byl svým stylem hodně podobný životu v klášteře. Takové živé společenství vyzařovalo do okolí a mělo vliv na formaci nejen prostých věřících, ale působení kapituly ovlivňovalo i život tehdejšího kléru. Slavnostně, se vši náležitostí sloužené bohoslužby, život společné modlitby a celkově vyšší vzdělání členů kapituly bylo zářivým příkladem a vzorem pro ostatní kněze a jejich společenství.

Devět set padesát let historie kapituly v sobě skrývá bohatý poklad nejrůznějších událostí a proměn. Od svého založení až do dnešních dnů prošla Svatoštěpánská kapitula údobím rozmachu, zažívala období, ve kterých byla důležitým církevním a kulturním činitelem s velkým vlivem na svou dobu.

Víme ale také, že byly časy, kdy procházela údobím hlubokého úpadku, kdy existovala spíše jen *de iure* než *de facto*.

Kde se nachází kapitula dnes? To je jistě otázka, kterou si nemůžeme nepoložit. A odpověď jistě nebude snadná a jednoznačná.

Myslím, že právě proto slavíme toto jubileum, abychom našli odpověď.

Prošli jsme důležitým obdobím Druhého vatikánského koncilu, který přinesl potřebné impulsy pro ozdravení života církve. Jsem přesvědčen, že dnes se otevírající jubileum 950 let Svatoštěpánské kapituly je mimořádně vhodnou příležitostí k objevení mnoha zapomenutého a zasutého z významu této důležité instituce. Po celý rok budeme mít čas k znovuoobjevení kořenů a k novému uchopení možností, které jsou pro dnešní dobu nachystány v této skutečnosti.

S přáním bohatého pramene světla a milosti, které na tento svět přineslo narození Spasitele Pána Ježíše Krista vám všem a celé diecézi přeji bohaté prožitý rok jubilea 950 let od založení slavné Kapituly sv. Štěpána v Litoměřicích a do celého roku vám žehnám

+ Váš biskup Pavel

Vánoce a nová éra

„Roku od stvoření světa, když na počátku stvořil Bůh nebe a zemi – 5199, od potopy světa roku 2957, od narození Abraháмова roku 2015, od Mojžíše a východu Izraele z Egypta roku 1510, od pomazání Davida na krále roku 1032, týdne 65. podle proroctví Danielova, v Olympiádě 164, od založení Říma roku 752, vlády Oktaviána Augusta roku 42, když celý svět úplného míru požíval, šestého věku světa Ježíš Kristus, věčný Bůh a Syn věčného Otce, chtěje svět svým příchodem posvětit, z Ducha svatého počat jsa, za devět měsíců od svého početí v Betlémě Judově z Marie Panny se narodil a člověkem se stal.“

Tímto slavnostním způsobem ohlašuje každoročně římské martyrologium svátek narození Páně. Stalo se to před dvěma tisíci lety. Dnes není možné napsat list, není možné uzavřít smlouvu, není možné vytisknout knihu, aniž bychom při tom dosvědčili, že je tomu tolik a tolik let, co začal nový věk lidstva, nová éra, nový letopočet. Jestliže Kristus už jako člověk měl vliv na nové odpočítávání času, tím spíše jako Bůh. Bůh při začátku času dal smysl všemu stvořenému (Logos), a nyní svým příchodem dává nový smysl dějinám. Čas, který odtikává na všech věžích na zemi, už nevolá k smrti, ale k životu věčnému. Čas byl naplněn novým smyslem. Není nesmyslný.

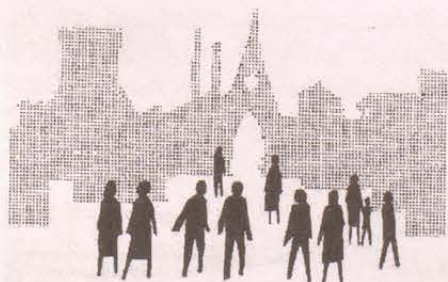
Život už má smysl

Tím nejvyšším smyslem je to, že člověk neprožívá čas proto, aby umíral, nýbrž aby žil – jako Boží dítě. Čtete

v listu Janovu, že „tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho uvěří, NEZAHYNUL, ale měl život věčný“. Motivem vánočního Božího vtělení je tedy LÁSKA Boží. Láska Boha k člověku, láska která trvá, co svět světem stojí, po všechn čas. Nyní se také projevila. Děkujme Bohu. On nám znovu dal život. On – Bůh, se stal člověkem, abychom my, lidé se stali Božími dětmi! A to mějme na paměti v každé chvíli, stále, když kráčíme a díváme se na hodinky, když překračujeme práh nového roku 2007.

P. Miroslav Dvouletý, šéfredaktor

Vážení čtenáři,

původně jsme počítali s tím, že se nám podaří v měsíci prosinci vydat dvě čísla Zdislavy a tím dostat do souladu měsíc uváděný na Zdislavě s měsícem kalendářním. Nakonec se ale ukázalo, že souhrn všech okolností je silnější, než naše snaha. Prosinec má pro svátky menší počet pracovních dnů, než jiný měsíc, ale s tím jsme počítali. Po uzávěrci proběhly dvě události, které jsme nemohli nechat bez odezvy – pozeňhání dálnice D8 a hlavně zahájení oslav 950 let kapituly.

Navíc se ukázalo, že při rozšíření digitální fotografie stoupá počet nám zaslanych fotografií, ale většinou v originální velikosti. A větší počet takto zaslanych fotek v jednom mailu je schopen nám zablokovat počítač, zejména když odesílatel použije formát TIF nebo BMP.

Za zpoždění se vám omlouváme a pro letošní rok již chystáme taková opatření, aby Zdislava vycházela včas. Bude to nejen pevný harmonogram uzávěrek, ale i další technické inovace na našich počítačích. A to skutečně na našich, neboť redakce nemá zatím žádný služební počítač. Zpracujeme také článek, jak posílat články a fotografie. Možná že na toto téma by mohlo proběhnout i setkání s našimi spolupracovníky.

Složenkou na předplatné roku 2007 naleznete až v lednovém čísle. V těchto dnech připravujeme změny v předplatném, ne cenové, ale změny organizační. Uvažované změny musí odsouhlasit vydavatel – biskupství – a tak vás s nimi seznámíme v příštím čísle.

Pro udržení stávající výše předplatného je nutné zvýšit počet odběratelů Zdislavy a věříme, že se to nám s vaší pomocí podaří. Doporučte předplatné přátelům ve vaší farnosti. Pro nové předplatitele máme i přemii. Dostanou navíc barevnou Zdislavu, vytištěnou k výročí svatořečení a Zdislavu vydanou k 350 letům diecéze s životopisy litoměřických biskupů. Předplatné vyřizuje Vydavatelství IN s.r.o., Horní náměstí 12, Jablonec n. N. (tel. 775 598 604, e-mail zdislava@in.cz)

red

Požehnání dálnice D8

Ve čtvrtek 21. prosince 2006 se v dopoledních hodinách na dokončené dálnici D8 mezi Drážďany a Ústí nad Labem sešlo z české strany přes 400 hostů a stejný počet ze strany německé, aby otevřeli tento úsek cesty mezi oběma zeměmi.

Nová dálnice A17/D8 Drážďany - Praha je součástí IV. panevropského dálničního koridoru, který má mimořádný evropský význam. Tato cesta zvaná VIA PORTA BOHEMICA, je druhou cestou po VIA CAROLINA, která v roce 1997 spojila Čechy s Bavorskem, a spojuje naši zemi se Svobodným státem Sasko. Zde se naplňuje evropská myšlenka o sblížení lidí a národů.

Proč se jmenuje právě „Via Porta Bohemica“ - Česká brána? Takto je označován vstup řeky Labe do skalnaté průrvy Českým středohořím u Litoměřic. Téměř svíslé skalní stěny jsou zde vysoké až 140 metrů a kaňonovitě labské údolí se odtud táhne dále Labskými pískovci až do Saska. Příchozím ze severu otvírá Porta Bohemica pohled do úrodné středočeské nížiny a vybízí je k cestě až do samotného srdce země.

Již předchozí části výstavby této cesty byly žehnány v minulých letech otcem biskupem Josefem Kouklem, který před výstavbou požehnal u tunelů umístěné

Biskup Pavel Posád se saským zemským pastorem Haraldem Bretschneiderem

sošky sv. Barbory, patronky horníků a barabů. Barabové jsou odborníci, kteří tunel budují, jejich profese je dnes spíše známá jako raziči tunelů. A nyní při čtvrté slavnosti přišla řada také na jeho nástupce litoměřického biskupa Pavla Posáda, aby nový úsek dálnice D8 požehnal. Slavnosti otevření však byli přítomni oba biskupové spolu s otcem generálním vikářem Mons. Karlem Havelkou. Za německou stranu ze zúčastnil evangelický saský zemský pastor Harald Bretschneider, který po přečtení biblického citátu zacinkal malým zvo-

nem. Po něm již biskup Pavel Posád pronesl slavnostně žehnací modlitbu, pokropil novou dálnici a po přestřižení pásy představiteli obou států byla dálnice otevřena.

Je potěšitelné, že si stavitelé cest, mostů a tunelů, zvláště těch, které spojují národy, tak silně uvědomují, že nad těmito viditelnými skutečnostmi je skutečnost duchovní, která je neopomenutelná a z které právě vychází to, co pak je konkrétní ve

světě. Nebo jinými slovy, církev buduje neviditelné, ale pevné mosty mezi lidmi i národy. Ne nadarmo je jeden z titulů Svatého Otce Summus Pontifex (Nejvyšší stavitel mostů), a to tedy platí i o naší místní církvi zastoupené osobou biskupa, který je její hlavou.

Lze popřát všem, kdo budou této nové cesty užívat, aby na nich slova požehnání, která vyřkl biskup Pavel, stále spočívala.

Pojmenování Porta Bohemica pochází z romatických dob 19. století, historická vozová cesta labským údolím, známá jako Solná cesta, však sloužila od nepaměti obchodu mezi Čechami a Saskem. Právě toto označení pro novou cestu má symbolizovat jak geografickou polohu, tak i historický a současný význam tohoto dopravního spojení.

P. Martin Davídek

Tunel Panenská na dálnici D8

Lávka pro pěší přezdívaná „kočičí oči“

ceskedalnice.cz

ceskedalnice.cz

Novinky o Televizi NOE

Všechno jde rychleji, než jsme chtěli

Otvíráme studio v Brně. Také chystáme studio v Praze, v budově teologické fakulty. Mělo by se začít začátkem tohoto roku. Všechno jde rychleji, než jsme chtěli. Až se toho trochu bojíme. Chtěli jsme třeba dát lidem jako dárek internetové vysílání. Přišel však operátor, který nám hned po prvních dnech vysílání nabídl možnost zprostředkování. Takže od 1. června máme na internetu adresu: www.tvnoe.cz. Tam si můžete vybrat jednu ze čtyř možností připojení. Postupně se začali hlásit i kabeloví operátoři. Dnes je to asi 28 kabelových operátorů v České republice a na Slovensku 18. Z těch největších nás přebírají v Čechách Karneval a na Slovensku UPC. Což je dobré, my za to nemusíme nic platit.

Spolupráce se Slovenskem

Chtěl bych připomenout důležitý moment, kterým je spolupráce se Slovenskem. Slováci se k nám přidali ještě na začátku, když jsme začínali vysílat. Existuje společnost LUX, jsou to lidé, kteří už 10 let tvořili různé pořady, přišli k nám a začali pro nás vyrábět pořady. Hudební, diskuzní pořady, dokumenty. Na Slovensku vznikl klub televize NOE a klub televize LUX a už mají prvních 750 členů a jsou tak velkorysí, že chtějí i přispívat finančně. A říkají „naša televízia Noe“ - vzali si tento projekt za svůj.

Sledovanost

Nevíme přesně. Na průzkum nemáme peníze (50 000 Kč). Víme však, že přes internet nás sleduje denně několik tisíc lidí. Počet prodaných satelitů a set-top boxů, plus kabeloví operátoři, kteří nás poskytují, to dává dohromady 4 miliony lidí. Otázka je, jestli se dívají, ale možnost mají.

Námítky

Je slyšet námítky, že to není ono, že to není televize Prima nebo Nova, že je příliš pomalá. Na to chci odpovědět takto: neměli jsme možnost se řádně připravit. Každá televize má minimálně rok, kdy vysílá zkušební vysílání „do zdi“. To nikdo nevidí, jen televizní pracovníci. My jsme tu možnost ne-

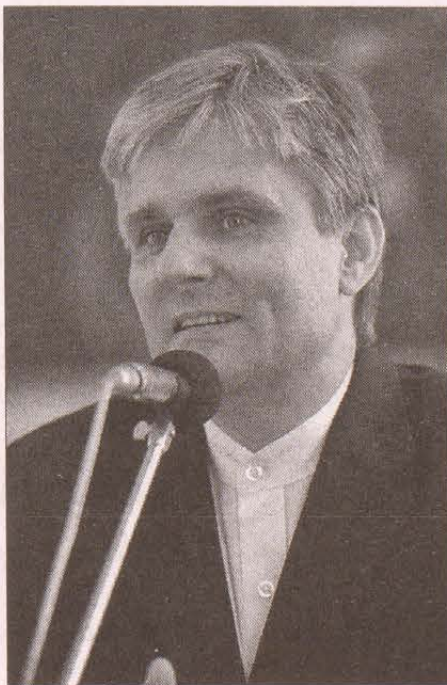
měli. Skočili jsme do toho doslova „po hlavě“. Cítili jsme, že teď je ta pravá chvíle. Dostali jsme totiž nabídku být v digitálním vysílání v Praze. V Praze je experimentální digitální vysílání, které má 600 000 přípojek.

A ten operátor, nevíme doteď proč to tak udělal, se rozhodl, že nás tam chce zdarma pustit. Když jsme se operátora ptali, kdy máme začít s vysíláním, odpověděl:

„Pokud nezačnete o velikonocích, tak už vás nemohu vzít, protože začnou vysílat už normální digitální kanály“. Zároveň jsme věděli, že je ještě volná satelitní družice Astra 3A a že také nebude dlouho volná, jsou tam všechny české a slovenské kanály, takže pokud řekneme „ne“, tak už třeba nikdy nezačneme, už na to nebudeme mít. Ale už jsme neměli na přípravu moc času. Věříme však, že se vysílání bude stále zlepšovat.

Financování

Náklady na satelitní vysílání jsou milion a půl měsíčně. Z toho 900 tisíc jsou „trasy“, přenosy dat mezi Ostravou, Prahou - Kavčími horami a satelitem.

Televize NOE bude žít, pokud bude hodně - ne diváků - ale příznivců. Zatím se nestal ani jediný den, aby nepřišla přihláška do klubu televize NOE. To si myslím, že je nejméně důležité, aby to lidé pochopili, že tím, že vyplní přihlášku a třeba jedenkrát za rok pošlou nějakou tu korunu nebo si dají příkaz k úhradě po padesáti korunách z každé výplaty, tak tím vytváří obrovskou hodnotu. Mnozí jsou přihlášení v klubu a televizi

Noe ani nemají, ale vědí, že třeba jejich soused, který do kostela nechodí a nikdy chodit nebude, televizi má a skrze „nejnezbednější úd - palec“, kterým se přepínají programy, má možnost se na ni podívat. Jestli u toho zůstane, to je

druhá věc. Ale on ten „kostel“ bude mít doma, Boží slovo může slyšet! Takže tím, že lidé přispějí na televizi Noe, tím dávají nahlédnout do Církve, do toho jak žijeme jako křesťané, o co se snažíme, pro koho žijeme. Takže veliký dík za každou formu podpory.

Spolupráce křesťanských televizí

Byl jsem nedávno v Madridu, kde se konalo setkání představitelů katolických televizí. Na světě funguje asi 2000 katolických televizí! Nás se sešlo 250 z 50 zemí. Viděli jsme, jak některé televize už vysílají 25 let, některé začínají jako my. Dobrou zprávou je, že se plánuje vytvoření jakési banky křesťanských pořadů v Římě. Pokud se bude ukázka pořadu té které televizi líbit, může si ji přes internet stáhnout, nadabovat a odvysílat. Otevře se na podzim příštího roku. Technické vytvoření bude stát přes 100 milionů eur! Provoz bude zdarma, což je velmi revoluční myšlenka.

Prosba

Prosíme o modlitbu. Chceme sloužit Pánu Bohu, chceme být televizí dobrých zpráv. Nejlepší dobrá zpráva je Kristovo evangelium, ale musíme sami to evangelium žít, musíme přijímat další spolupracovníky, kteří by ho měli také žít. Každý den neseme veliké riziko, jestli vydržíme nebo ne. Myslím si, že bez modlitby to vůbec nejde. Nejdůležitější jsou sepnuté ruce a o ty vás prosím.

P. Ryška, Litoměřice

Sedm proseb v modlitbě Otče náš – I. díl

V základní křesťanské modlitbě najdeme celkem sedm důležitých proseb. První tři prosby se více vztahují na Boha a zaměřují nás ke slávě Otce. Další čtyři jsou cesty k Bohu Otci a předkládají lidskou bídu jeho milosti.

První skupina proseb nás přivádí k němu pro něho samého: Posvěť se tvé jméno; Přijď tvé království; Buď tvá vůle. Lásce je vlastní myslet především na toho, koho miluje.

Druhá skupina proseb obsahuje naše očekávání a přitahuje pohled Otce, který je milosrdný. Vystupují od nás a týkají se nás: Dej nám chléb; Odpusť nám viny; Neuveď nás v pokušení; Zbav nás zlého – abychom měli dost pokrmu, byli uzdraveni z hříchu, a vztahují se na náš boj za vítězství dobra nad zlem. Souhrn těchto proseb v celé jejich šíři dává vlastně vše potřebné pro plnohodnotný život.

„Otče náš“

První invokací je ovšem oslovení Boha: Otče. To je významná výchozí pozice! Trochu se nad tím zamysleme. Mnohá náboženství vzývají

Boha jako „Otce“. Často je božstvo považováno za „otce bohů i lidí“. Izrael nazývá Boha Otcem, protože je Stvořitelem světa. Mnohem víc je Bůh Otcem, protože s Izraelem, svým „Prvorozeným synem“ (Ex 4, 22) uzavřel Smlouvu a dal mu Zákon. Je také nazýván Otcem izraelského krále. Zcela zvlášť je „Otcem chudých“, sirotka, vdovy, kteří jsou pod jeho láskyplnou ochranou.

Nazývá-li jazyk víry Boha jménem „Otec“, vyzdvihuje především dvě hlediska: že Bůh je 1. prvotní zdroj všeho a transcendentní autorita a že 2. je zároveň dobrý ke všem svým dětem a že se s láskou o ně stará.

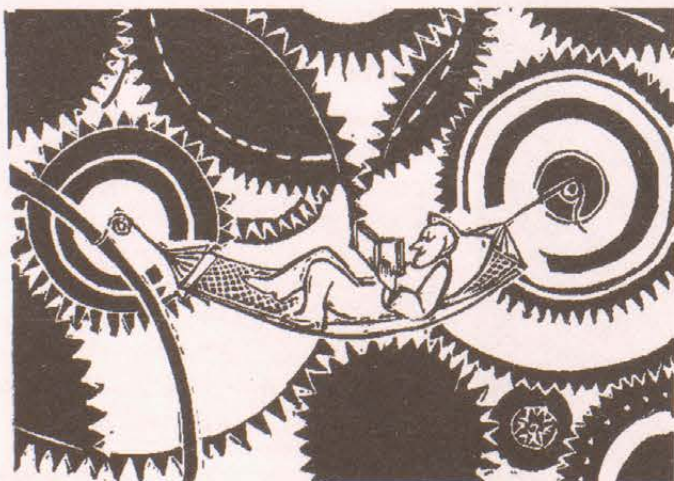
Tato otcovská něha Boha může být vyjádřena i obrazem mateřství, který ukazuje ještě lépe, co vyplývá z Boží podstaty a důvěrný vztah mezi Bohem a jeho tvorem. Jazyk víry se tak opírá o lidskou zkušenost rodičů, kteří jsou pro člověka, jistým způsobem, první zástupci Boha. Taková zkušenost však také ukazuje, že rodiče mohou chybovat a znetvořit tvář otcovství i mateřství. Je tedy vhodné připomínat, že Bůh přesahuje lidské rozlišování na pohlaví. Není ani muž ani žena, je Bůh. Přestože je zdrojem a vzorem lidského otcovství a mateřství, tak je přesahuje: Nikdo není otcem jako Bůh!

připravil P. Miroslav Dvouleť

Cyklus Desatero – III. přikázání

Pomni, abys den sváteční světil (1. díl)

Toto přikázání je formulováno kladně, jak čteme v knize Exodus: Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvé dobytče, ani tvůj host, který žije v tvých branách. V šesti dnech totiž Hospodin učinil nebe a zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý. (Ex 20, 8-11)

Deuteronomium se odchyluje zvláště v zdůvodnění: Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi a že tě Hospodin, tvůj Bůh odtud vyvedl mocnou rukou a vztaženou paží. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, dodržovat den odpočinku.

Člověk byl stvořen pro společnost s Bohem, který mu chce být blízký zvláště v zaslíbené zemi. V dekalogu je den odpočinku den radosti, člověk smí přerušit práci a radovat se s Bohem.

V textu 3. přikázání jsou patrné tři pohnutky:

Izraelské hodnocení práce: Práce není kletbou, není však ani smyslem života, je to prostředek. Aby se nestala otročinou, je třeba ji přerušit.

Sociální motiv: Přerušování práce se týká všech, nejen privilegovaných, dokonce i zvířat.

Náboženský motiv: V sobotní den je Izrael oddělen pro Boha, tento den je svatý, čili vyhrazen Bohu. Být oddělen pro Boha ve zvláštní den znamenalo opakovat si jeho Zákon a hledat v něm správnou cestu života, přemýšlet o Božích záměrech s Izraelem, zpívat mu písně chvály.

Křesťanská neděle

Křesťanská neděle je duchovní naplnění starozákonní soboty (šabatu). Je zvěstí o věčném klidu člověka v Bohu.

připravil P. Alois Heger

Svátosti církve

Svátosti církve souvisí s Božím záměrem vykoupení a spásy člověka. Po pádu našich biblických prarodičů do hříchu Bůh lidem postupně zjevoval „tajemství své vůle“, že dá svého milovaného Syna a svého svatého Ducha pro spásu světa a pro slávu svého jména.

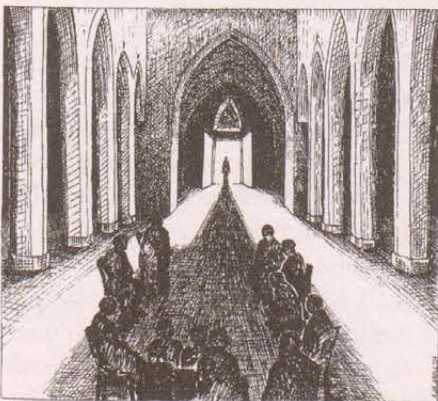
Toto dílo vykoupení lidstva a dokonalé oslavy Boha, jehož předehrou byly velké Boží skutky na lidu Starého zákona, naplnil Kristus Pán, a to především velikonočním tajemstvím svého pozhnaného utrpení, zmrtvýchvstání a slavného nanebevstoupení. Tak „svou smrtí naši smrt zničil a zmrtvýchvstáním obnovil život“. Z boku Krista zesnulého na kříži vzešlo obdivuhodné tajemství celé církve.

Ve svátostech Bůh rozdává svou milost

V den letnic, sesláním Ducha svatého, se církev viditelně představila světu. Dar Ducha zahajuje nový čas „rozdávání tajemství“: čas církve, v němž Kristus zjevuje, zpřítomňuje a sdílí své dílo spásy prostřednictvím liturgie své církve, „dokud on nepřijde“ (1Kor 11, 26). V tomto čase církve Kristus nyní žije a působí ve své církvi a s ní novým způsobem, vlastním této nové době. Působí prostřednictvím svátostí, a to nazývá společná tradice Východu i Západu „svátostnou ekonomikou“. Spočívá ve sdílení (nebo „rozdávání“) plodů Kristova velikonočního tajemství při slavení „svátostné“ liturgie církve. (Srov. KKC 1066, 1067, 1076).

Pomoc, abychom pochopili

Lidé stojící mimo církev vidí snadno jen její organizační stránku, ale nechápou její vnitřní tajemství. Církve je pře-

devším zprostředkovatelka neviditelné Boží milosti. Jejím hlavním úkolem je zprostředkovávat lidem účast na Božím životě a tak jim zajišťovat blažený věčný život. Aby lidé mohli nějak vnímat neviditelnou Boží milost, Kristus ustanovil a církvi odevzdal sedm vnímatelných znamení, která milost naznačují a zároveň prostým udělením též dávají. Kromě milosti posvěcující uděluje každá svátost také zvláštní svátostnou milost, pro kterou byla ustanovena.

Sedm cest Boží milosti

Svátosti Nového zákona jsou: křest, biřmování, eucharistie, smíření, pomazání nemocných, kněžství, manželství. Týkají se všech úseků a všech důležitých okamžiků života křesťana. Díky nim se u křesťanů život z víry rodí a vzrůstá, dostává se mu uzdravení i daru poslání. Tím dostávají určitou podobnost úseky přirozeného života a života duchovního. (Srov. KKC 1210).

Forma a látka svátosti

U každé svátosti je určena její látka a forma. Látkou svátosti je její hmotná podstata, např. voda, olej, chléb, víno, nebo vnímatelný úkon, např. vkládání rukou. Formou svátosti jsou slova, která příslušný svátostný úkon doprovázejí.

Platnost

K platnému udělení svátosti se vyžaduje, aby její udělovatel měl příslušnou moc a oprávněnost, aby měl úmysl konkrétní svátost udělit a aby použil správnou látku a dodržel stanovenou formu. Ten, kdo svátost přijímá, má mít (pokud už dospěl k užívání rozumu) úmysl svátost přijmout.

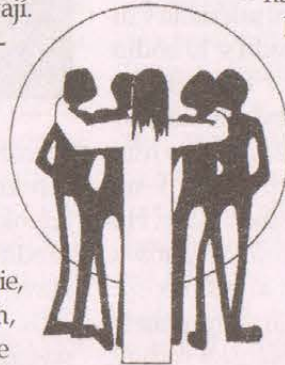
Dovolenost

K dovolenému a užitečnému přijetí svátosti se u přijímajícího požaduje, aby byl dostatečně poučen o hlavních

pravdách víry a o příslušné svátosti. K přijetí křtu a smíření je nutná aspoň nedokonalá lítost nad hříchy. K přijetí ostatních svátostí musí být přijímající ve stavu posvěcující milosti. Kdo by je přijímal ve stavu těžkého hříchu, dopustil by se svatokrádeže.

Bůh jedná, protože chce

Je ale vůbec možné, aby se Bůh při udělení milosti vázal na svátostná znamení? Nedostal by se tím zcela do lidské moci? Bůh jedná ve svátostech ne proto, že musí, ale proto, že chce – na základě své věrnosti a lásky. On sám nám dává příslib své přítomnosti při užívání Kristem ustanovených znamení. Papež Pius XII. k tomu v encyklice *Mystici Corporis* říká: „Jestliže se svátosti církve udělují vnějším ritem, pak působení v člověku vychází od samotného Krista... On skrze církev křtí, učí, vládne, rozvazuje, svazuje, přináší oběti a sebe obětuje“. Proto také není účinnost svátostí závislá na osobní kvalitě toho, kdo ji uděluje.

Pokračování Kristova vtělení

Svátosti nejsou nic jiného než pokračování Kristova vtělení. Bůh a Boží milost neustále vstupují do naší pozemskosti, zlidšřují se a zvětčují, aby nám Bůh byl blízko. Zde se ukazuje základní zákon vykoupení: tak jako Boží Syn kvůli člověku přijímá viditelnou podobu, tak i v budoucnosti má být Kristovo jednání ve světě spojeno s viditelnými znameními. Znamení, jichž se užívá ve svátostech, jsou částí našeho světa. To má patrně naznačit, že svou spásu uskutečňujeme skrze věci tohoto světa. Ale má nám to být také neustálou připomínkou, že za všemi těmito znameními je a skrze ně působí Kristus: On je Slovo, které se stalo člověkem, On je pramenem vody vyvěrající k věčnému životu, On je chlebem života, který navždy sytí, On je pravý vinný kmen, On je cesta, pravda a život. Síle svátostí můžeme proto plně důvěřovat.

P. Antonín Audy

60 let salesiánů v litoměřické diecézi

V letošním roce vzpomínají salesiáni Dona Boska 60. výročí svého příchodu do naší diecéze. Oslavili toto výročí v sobotu 25. listopadu 2006 v Litoměřicích slavnostní bohoslužbou v katedrále sv. Štěpána a přátelským setkáním s besedou v Diecézním domě kardinála Trochty. Kromě salesiánů, jejich spolupracovníků a salesiánských rodin přijeli četní jejich příznivci a přátelé.

Oslava 60 let působení salesiánů v diecézi započala 25. listopadu v 10 hodin v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích. Hlavním celebrantem byl litoměřický biskup Mons. Pavel Posád, spolu s ním sloužili emeritní biskup Mons. Josef Koukl, generální vikář Mons. Karel Havelka, provinciál salesiánů P. František Blaha a 8 salesiánských kněží diecéze. V chrámě se shromáždili četní přátelé a spolupracovníci salesiánské rodiny. V proslovu podal P. Benno Beneš, bývalý provinciál, rodák z Oseka a nyní působící v Teplicích, pohled do minulosti, ale i na současný stav a budoucnost. Vyzdvihl osobnost salesiánského biskupa kardinála Štěpána Trochty, s nímž působení kongregace na severu Čech započala. Dnes už nejsou misie záležitostí vzdálených krajin, ale misijním územím je celý svět, i u nás. Všichni přítomní byli pozváni do Diecézního domu kardinála

P. Benno Beneš při přednášce o působení salesiánů v litoměřické diecézi

Trochty (bývalého semináře), kde mohl ochutnat „misijní guláš“ a po něm při odpoledním programu si vyslechli dvě přednášky. P. Benno Beneš líčil zajímavé podrobnosti ze života salesiánů a Dr. Jaroslav Macek, kancléř biskupství, přednesl vzpomínky na kardinála Trochtu a přinesl ukázat cenné originály dokladů – m.j. Trochtovo jmenování kardinálem, udělení nejvyššího státního vyznamenání a svatořečení sv. Zdislavy, patronky naší diecéze.

Pokud jde o výhled do budoucnosti, P. Benno řekl, že to záleží na tom, jak bude život salesiánů věruhodný a do jaké míry bude o jejich práci veřejnost stát.

Norbert Krutský

Historie salesiánů v litoměřické diecézi

Severní Čechy zpustošené válkou a po odsunu Němců osidlované nesourodým obyvatelstvem potřebovaly duchovní pomoc. Zvláště ji potřebovala mládež, která byla hlavním cílem úsilí salesiánů. Bylo ale také třeba posílit duchovní správu ve farnostech.

Prvním místem působení salesiánů se stal v roce 1946 Osek u Duchcova. Tamní klášter byl po odsunu německých cisterciáků opuštěný. Litoměřický biskup Weber ho nabídl salesiánům pro jejich činnost na severu. V létě 1946 už zde tábořili hoši z pražského salesiánského domova. Pak přišli bohoslovci, pro které zde salesiánští kněží-profesoři zřídili učiliště. Prvním ředitelem se stal P. Josef Lepařík, dalším byl P. František Míša.

Salesiáni převzali duchovní správu v okolních osířelých farnostech a začali ve školách v okolí s výukou náboženství. Zřídili oratoře pro setkávání dětí a dospívající mládeže. Začali hrát pro obyvatele divadelní představení a při opatském chrámu vznikl pěvecký sbor. Tato úspěšně se rozvíjející činnost byla násilně přerušena v noci ze 13. na 14. dubna 1950, kdy došlo ke zrušení všech klášterů v Československu. Zdejších 30 bohoslovců s jejich učiteli byli internováni a spolu s nimi členové dalších řádů.

Dr. Jaroslav Macek ukazuje posluchačům originály historických dokumentů biskupství

Salesián biskupem

Velkým mezníkem bylo jmenování salesiána do čela litoměřické diecéze. Stal se jím v roce 1947 dosavadní ředitel salesiánského domova v Praze Štěpán Trochta. Byl to první český biskup-salesián. 16. listopadu byl v Praze svěcen a 23. listopadu přijel nový biskup do Litoměřic. Od té doby se odvíjela jeho strastiplná cesta ve zdejších „kamenolomu Páně“, přes léta internace (od roku 1950), odsouzení za „velezradu“ (od roku 1954), po krátké uvolnění v roce 1968, kdy byl rehabilitován, k dalšímu pronásledování až do jeho smrti v roce 1974. Rok před smrtí se dočkal oficiálního jmenování kardinálem. Kardinál Trochta je velkou postavou salesiánského hnutí a pro svůj vzorný život a mučednictví v období dvou totalit se uvažuje o přípravě na jeho blahorečení.

Pronásledování

Nejhorší dobu pronásledování prožila církev a s ní i salesiáni v 50. letech 20. století. Dostali se z velké části do internačních klášterů, byli zařazeni do vojenských útvarů PTP a řada z nich odešla do civilního života. Zatímco v roce 1950 bylo v republice 261 salesiánů, zmenšil se jejich počet do roku 1968 na 120. Ti se koncem 50. let začali aktivizovat a hledat možnost tajně žít v komunitách. Příležitosti k tomu byly stavby socialismu, např. při budování přehradních nádrží. U nás to bylo ve Flájích, Křímově a Nechranicích. Tam mohli při práci vést společný život v ubikacích. Jinak byl styk salesiánů omezen na malý okruh lidí.

Salesiáni a jejich spolupracovníci na oslavách 60. výročí působení v litoměřické diecézi

Oživení přinesl obrodný proces v roce 1968. Vrátil se biskup Trochta a otevřely se možnosti legálního působení. Salesiáni opouštěli svá civilní zaměstnání a ujali se duchovní správy. Své malé komunity v Trnovanech, Trmicích a Bílině však museli brzo po normalizaci opět rozpustit a žili pak jednotlivě na farách. Rozešli se na fary v České Kamenici, Horním Jiřetíně, Štětí, Hodkovicích, Modlanech, Mělníku, Verneřicích, Kravařích, Příchovicích, Šluknově, Novém Boru a později i dalších. P. Augustin Holík sám směl zůstat s biskupem Karlem Otčenáškem v Trmicích. K uvedeným farnostem patřil bezpočet okolních se zpusťnými farami a polorozpadlými kostely. Kněží se snažili vytvářet společenství s lidmi při opravách kostelů a far. Často se však tyto snahy měly účinkem. Mladí salesiáni byli posíláni ke studiu na bohosloveckou fakultu do Litoměřic, kde ovšem

zůstalo jejich členství utajeno. Scházeli se v komunitě na samotě u sv. Klimenta. Kromě oficiálně působících kněží byli salesiáni i v pracovním poměru. Byli to ti, kteří vystudovali tajně a byli tajně svěceni biskupy v cizině, hlavně v NDR. Tam se zasloužil v tomto směru zejména berlínský biskup kardinál Meisner. Počet salesiánů se do roku 2002 zvýšil na 202. Noví kněží obsadili místa kaplanů a farářů v Turnově, Mělníku, Sobotce, Jesenici, Libochovicích, Kadani, Jestřebí. Začala činnost salesiánských spolupracovníků, organizovaly se „chaloupky“ – letní tábory pro děti a mládež. Vznikla česká ženská větev kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice.

Současnost

Nový rozvoj nastal po pádu komunismu v roce 1989 ve svobodných poměrech. Počet salesiánů v diecézi se však proti stavu asi před 35 lety zmenšil o víc než polovinu, hlavně úmrtím a vysokým věkem. Žijí však pod jednou střechou ve dvou řeholních komunitách – v Teplicích žije 6 a v Rumburku 4 spolupratři. Komunita v Teplicích se stará o 3 teplické farnosti a další 4 v okolí, komunita v Rumburku kromě Rumburku o farnost Jiřikov a poutní místo Filipov. Nejstarším salesiánem v celé provincii je P. Ing. Jan Rob žijící v Teplicích. Je mu letos 92 let. Každá komunita vybuodovala středisko mládeže s vlastním programem: v Teplicích na prosetickém sídlišti a v Jiřikově u Rumburku. Se zaměstnanci a dobrovolnými spolupracovníky se snaží v křesťanském duchu vytvářet potřebné výchovné prostředí pro budoucí občanský život mladého člověka.

Salesián Stanislav Jonáček se odpoledne věnoval dětem ze salesiánských středisek

Kaple Boží lásky v biskupské rezidenci

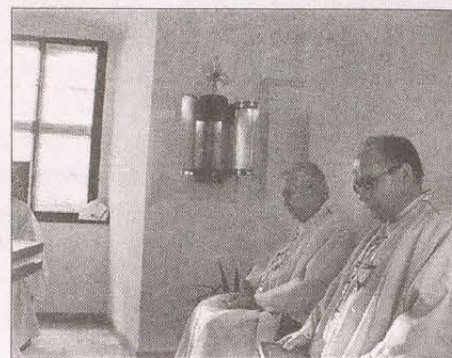
Chci se s Vámi podělit o jednu radost. Od adventu 2005 jsme pracovali na obnově kaple v biskupské rezidenci. Vedle starobylé kaple sv. Vavřínce z roku 1692 máme ještě druhou, která slouží každodenním potřebám a je přístupná také pro návštěvníky rezidence. Interiér navrhl renomovaný brněnský

architekt Ludvík Kolek. Byla posvěcena 7. prosince 2006. Neměla dosud žádné zasvěcení, a tak inspirování první encyklikou papeže Benedikta XVI. „DEUS CARITAS EST“, rozhodli jsme se ji zasvětit jako „Kaple Boží Lásky“.

Patrocinium budeme každoročně slavít v den, kdy se Boží Láska na-

rodila v Betlémě – to je 25. prosince. Letos poprvé byla sloužena v ranních hodinách pastýřská mše svatá, kterou jsem obětoval za vás všechny. Přijměte ji jako projev mé lásky a vděčnosti.

+ Váš Pavel Posád
litoměřický biskup

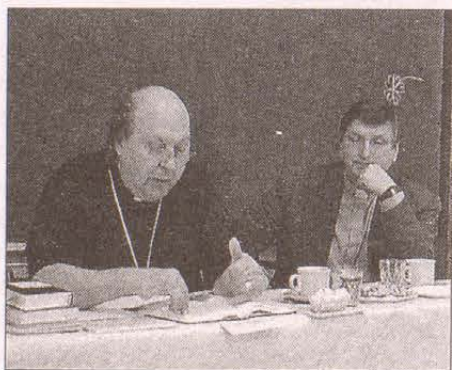

Největší Ústečan

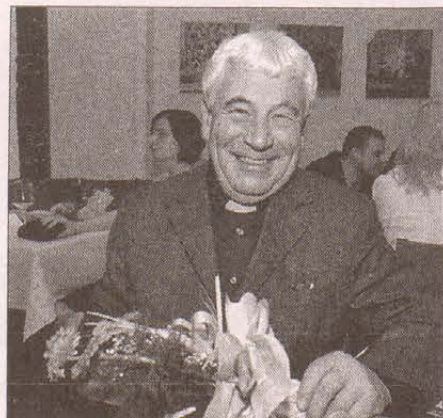
V prosinci se v Ústí nad Labem konalo vyhlášení čtenářské ankety Největší osobnost Ústecka za posledních 150 let, kterou vyhlásil Ústecký deník.

Osobně se vyhlášení zúčastnil, aniž by tušil, že mu přinese třinácté místo, ThDr. Antonín Sporer. Jako ústecký arciděkan v době normalizace neměl jednoduchou pozici. Svým životním postojem si získával srdce nejen věřících. Nyní v důchodovém věku působí jako duchovní v obci Zvole na Českomoravské vysočině. A jak reagoval na ocenění? „Nezasloužím si to,“ řekl skromně, avšak s velkým potěšením.

Formace kněží

V Litoměřicích se 4. 12. konalo setkání kněží do 10 let od vysvěcení. Tématem setkání v Diecézním domě bylo kněžství podle Presbyterorum ordinis, dekretu II. vatikánského koncilu o službě a životě kněží. Přednášejícím byl otec biskup Pavel. Tato setkávání jsou součástí další formace k plnému prožívání kněžství a z toho plynoucí služby ve farnosti. Setkání se zúčastnilo asi 15 kněží.

Jáhenské svěcení v Oseku

Cisterciácký klášter v Oseku prožil významnou událost – byl zde po více než 60 letech vysvěcen první jáhen pro klášter. Svěcení bylo součástí pontifikální mše sv. v pátek 8. prosince 2006, na slavnost Neposkvrněného početí Panny Marie. Hlavním celebrantem i světitelům byl emeritní biskup litoměřický Mons. ThDr. Josef Koukl.

Jáhнем se stal Charbel Maria Schubert pocházející z Bavorska. Po noviciátě v rakouském klášteře Heiligenkreuz složil před rokem své věčné sliby a letos v létě dokončil tamtéž teologická studia. Od té doby už žije natrvalo v Oseku. Při vstupu do řádu přijal řádové jméno Charbel podle libanonského světce, který žil v 19. století (1828-1898) a byl v roce 1977 svatořečen. Sv. Charbel Makhlof byl vzorem řeholníka a trávil celý život v klášteře v modlitbách, rozjímání a práci a uzdravoval nemocné. Jeho hrob navštěvují křesťané i muslimové.

Na slavnostní mši se shromáždilo téměř 200 přátel a příznivců kláštera. Nechyběli

zástupci cisterciáckých klášterů ve Vyšším Brodě, Heiligenkreuzu, trapistického kláštera v Novém Dvoře a abatyše cisterciacek z Marienthalu v Lužici. S otcem biskupem koncebroval opat Bernhard a dalších 12 kněží, převážně z okolních farností. Otec biskup ve své promluvě zdůraznil souvislost mezi oslavou Panny Marie a jáhenstvím. Jáhen – diakon má jako služebník svůj zářný vzor v Panně Marii, nejdokonalší služebnici Ježíše Krista.

Po bohoslužbě byli všichni zváni do opatského sálu, kde fr. Charbel přijal blahopřání od hostů a přátel. Všichni byli pohoštěni výborným obědem. Nový jáhen obdržel jako dar krásnou vyšivanou stolu a mnoho kytic.

Otec biskup přijel do oseckého kláštera i druhý den, kdy Spolek přátel kláštera konal adventní setkání svých členů a přátel. Přijal pozvání a pronesl adventní zamyšlení, které hluboce zapůsobilo na všech asi 100 přítomných. Adventem je celý náš život, je to čekání na příchod Pána Ježíše nejen jako božského Dítěte o Vánocích, ale i na jeho příchod ke konci našeho života a na konci světa. Setkání se účastnil i osecký starosta Ing. Jiří Hlinka, který ujistil přítomné o další dobré spolupráci města a kláštera.

Norbert Krutský

Žehnání hasičského vozu v Kadani

Zásahové vozidlo na světové úrovni, se všemi vymoženostmi elektrotechniky, řízenými počítači, s okamžitým startem, bylo snem kadaňských hasičů, který se jim splnil dotacemi ředitelství elektráren ČEZ, ministerstvem vnitra a kadaňského zastupitelstva na radnici. Pro převzetí této vymoženosti techniky od rakouské firmy za 9 milionů korun, nezapomněli na posvěcení vozidla. Katolický děkan Josef Čermák vozidlo posvětil a připomenul, že obřad slouží k dobré věci – k záchraně majetku i životů. Posvěcení vozidla postavil na stranu vymožeností, které slouží pro dobro lidstva. Největším dobrem sloužícím lidstvu je ale jeho vykoupení sesláním Krista.

Pavel Wolf, farnost Kadaň

foto Pavel Wolf

Možnost studia pro učitele náboženství

na Fakultě pedagogické Technické univerzity v Liberci

Od akademického roku 2007/2008 bude rozšířen na liberecké univerzitě magisterský studijní obor Učitelství pro první stupeň základní školy – prohloubený studijní program náboženská výchova. Tím se pro všechny katechety a učitele náboženství v naší diecézi, i za jejími hranicemi, otevírá jedinečná možnost k získání řádného a pro výuku na státních školách povinného vzdělání.

Děkan Fakulty pedagogické R.D. Doc. Ing. Miloš Raban Th.D., který je zároveň biskupským vikářem pro školství v litoměřické diecézi, spolu s biskupy litoměřické diecéze, vybízí všechny, kteří si mají a nebo chtějí doplnit své pedagogické vzdělání, aby se zúčastnili přijímacího řízení.

Přijatým uchazečům, kteří nebudou moci studovat prezenční formou (denní studium), bude po dohodě umožněno plnit studijní povinnosti náhradním způsobem (individuálně). Studium je pětileté a je ukončeno získáním magisterského akademického titulu. Absolvent získává plnou kvalifikaci jako učitel pro první stupeň základní školy a dále jako učitel náboženství.

Profil absolventa:

Absolvent tohoto studijního oboru je připraven k samostatné výuce a předání elementárních znalostí z oblasti světových náboženství a je především dostatečně vzdělán pro předání základů křesťanské nauky tak, jak je předkládají registrované církve a náboženské společnosti v ČR. Absolvent je během prohloubeného studijního programu seznámen s jednotlivými speciálními oblastmi teologie jako vědecké disciplíny, jako je nauka o Bibli a dalších pramenech víry. S biblistikou je dále spojena možnost seznámení s biblickými jazyky a latinou. Dále je posluchač uveden do základů fundamentální, dogmatické a morální teologie, základů bohoslužebných řádů a liturgie. Důraz je kladen na náboženskou pedagogiku a pastorální praxi.

Předměty pro Prohloubený studijní program náboženská výchova:

Úvod do biblistiky, Filosofie náboženství, Náboženská pedagogika, Dějiny křesťanství, Křesťanská morálka a právo, Liturgika, Pastorální praxe katolická, Pastorální práce evangelická, Biblická kultura, latina (volitelně) a další.

Kde získat informace:

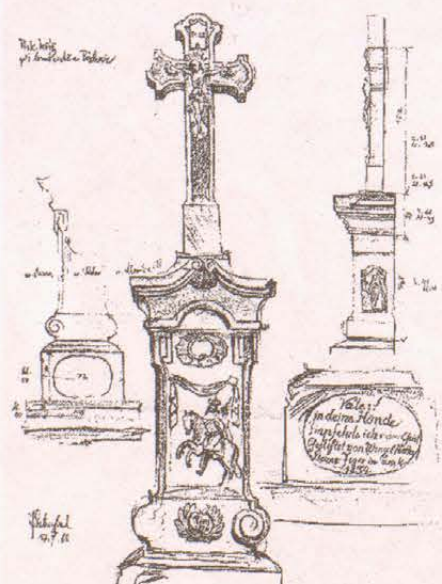
Veškeré informace o připravovaném přijímacím řízení jsou dostupné na internetové adrese Fakulty, na stránkách <http://www.fp.vslib.cz/> v oddílu „pro budoucí studenty – přijímací řízení“. Přijímací řízení probíhá standardně jako na každou jinou vysokou školu v ČR. Je třeba vyplnit přihlášku (ke stáhnutí na Internetu, nebo lze osobně vyzvednout na studijním oddělení školy), přiložit maturitní vysvědčení, fotografie, zaplatit poplatek atd.

Na výše uvedené internetové adrese také mimo jiné naleznete například ukázkou testu všeobecných studijních předpokladů, který je součástí přijímací zkoušky pro učitelství. Průběžně budou uveřejňovány další informace o průběhu přijímacího řízení.

V případě nejasností se obraťte telefonicky na asistenta děkana fakulty P. IC. Lic. Michala Podzimka Th.D. na tel. 603 324 397.

Informace ohledně přihlášky ke studiu poskytne i studijní oddělení Fakulty pedagogické na tel: 485 352 404 a 485 352 403.

Lidová kultura severních Čech

Rejdic. Při staré, kdysi hojně užívané komunikaci od vysokého nad Jizerou k Polubnému, Jizerce a dále do Slezska, byl v roce 1834 pod Bílou skálou vyzdíván pískovcový kříž s reliéfem sv. Václava na přední straně postávce, po stranách se sv. Annou a sv. Otýlím, pomocníci při očních chorobách. Zřizovatelem je pasecký rejtírni myslivce Wenzel Fluter. Je to poslední dílo semitského lidového kameníka Františka Prokopa.

Lidová kultura severních Čech vznikala za podmínek, které jsou zcela jiné než podmínky středočeských oblastí: hornatý ráz krajiny, existence národnostní i státní hranice a stará průmyslová tradice, která vede k migraci a velké koncentraci obyvatelstva.

Život ve smíšeném území není nikdy lehký. Zvláště v době velikého politického kvašení od poloviny devatenáctého století jsou obě národnosti uměle rozdělovány, k čemuž je výrazně zneužívána i lidová kultura. Svědčí o tom soudobá literatura vědecká, publicistická, beletristická i národopisná.

V terénu ale převažují doklady o vzájemném kladném působení obou národností. Nacházíme je v lidovém

stavitelství, sochařství, řemeslech a bytové kultuře stejně jako v lidovém podání, literatuře, dramatu. Nedochozí k nivelizaci, ale naopak k většímu bohatství forem, podmíněných odlišnými hospodářskými i kulturními tradicemi. Při větším pohybu obyvatelstva se to týká rovněž vzájemných rodinných vztahů (smíšených manželství) a společné práce v řemeslnických dílnách, manufakturách a později v továrnách.

Kniha s názvem Lidová kultura je jen malým nahlédnutím do života našich předků, kteří společným úsilím po generace vzdělávali severní část České kotliny. Kresby Josefa V. Scheybala, které studii Jany Scheybalové doprovázejí, byly pořízeny během čtyřiceti let v blízkosti národnostního rozhraní, v místech, která mu byla domovem.

M. Kučera

MODLITBA

za Celostátní setkání mládeže 13.–19. 8. 2007, Tábor-Klokoty

Bůh nás miluje,
dává nám spatřovat a zakoušet svou lásku
a na základě toho, že Bůh nás miluje jako „první“,
se může jako odpověď rodit láska také v nás.
(Benedikt XVI., *Deus caritas est 17*)

Ježíši Kriste, Ukřižovaný a Vzkříšený,
v Tobě poznáváme lásku, jakou si nás Otec zamiloval.
Prosíme Tě, dej, ať se v Tvé živé přítomnosti,
kterou zakoušíme ve společenství církve,
učíme milovat své bratry a sestry.
Podle svého slibu vylíj na všechny Ducha Svatého,
který nás naučí velkodušnosti
a praktickým skutkům lásky k bližním.
Pak s rozechvěním budeme moci pravdivě vyslovit,
že Tě milujeme nade všechno.

Zvláště Tě prosíme:
Požehnej mladým lidem, kteří se setkají v Táboře,
aby se stali věrohodnými svědky Tvé lásky
všude, kam je posíláš.

Maria, Jitřenko spásy a Matko církve,
přiviň nás na své mateřské srdce,
chraň nás na cestách života
a přiveď nás k Ježíši.
Amen.

Rekreace v Krkonoších

Křesťanská nezisková organizace YMCA Setkání vás zve na zimní pobyty do Krkonoš na leden, únor a březen. Přihlášky jsou možné na tel. čísle 736 537 122 nebo e-mailem na dum@setkani.org. Objekt je otevřen celoročně a je určen křesťanským rodinám a farním společenstvím k rekreacím, programům a školením.

Podrobné informace naleznete na našich webových stránkách www.alberice.setkani.org. Těšíme se na vás!

Katka a Pavel Micolajkovi, mladý správcovský pár
Dům Setkání, Dolní Alberice 1, 542 26 Horní Maršov

Předběžný harmonogram oslav 950 let kapituly:

26. prosince 2006

Zahájení oslav 950 let svatoštěpánské kapituly v katedrále sv. Štěpána

21. dubna 2007

Pouť do baziliky v Bohosudově (krušnohorský, lounský a teplický vikariát)

28. dubna 2007

Pouť do baziliky ve Filipově (děčínský, ústecký a litoměřický vikariát)

5. května 2007

Pouť do baziliky v Hejnicích (liberecký a turnovský vikariát)

19. května 2007

Pouť do baziliky v České Lípě (českolipský a mladoboleslavský vikariát)

8. června 2007

Odborné sympozium v kulturním domě v Litoměřicích ve spolupráci s univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

9. června 2007

Hlavní oslava v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích, exkurse na vybraná místa v areálu biskupství, výstava 950 let kapituly, večerní slavnostní koncert v katedrále atd.

podzim 2007

Den otevřených dveří v areálu biskupství

26. prosince 2007

Zakončení oslav 950. let svatoštěpánské kapituly v katedrále sv. Štěpána

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci 97, 9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit.

Jestliže máte zájem dostávat podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Radio Proglas reaguje na změnu večerních vysílacích časů České televize. Od ledna 2007 vysílá Večerní zíváček pro děti (pohádka, modlitba, písnička) až v 19. hodin. Hlavní zpravodajskou relaci Proglasu můžete od ledna poslouchat až ve 20 hodin.

Každou středu a čtvrtek večer vysílá Proglas pořady z regionálních studií. Ve středu 10. ledna můžete naladit ve 22.00 rozhovor s P. Janem Chmelařem z České Lípy.

4. ledna si nenechte ujít rozhovor s Josefem Schwarzem, zaměstnancem Evropské komise v Bruselu. Nejen o tom, jak těžké je udržet si víru v cizině a jak funguje česko-slovenská farnost v Bruselu, poslouchajte 4. 1. ve 22 hodin.

Nejen pro maminky Proglas vysílá v úterý dopoledne Kafemlýnek. Lednová témata jsou následující. Klub dvočtat a vícercát (2. 1.), Pastorační rodin s dětmi (9. 1.), Zápisy dětí do školek a škol (16. 1.), Kojení a kojenci (23. 1.) a Závislost na televizi a nakupování (30. 1.) Poslouchajte každé úterý v 9.30.

Barvínek poslouchají především děti. 2. ledna Proglas nabídne povídání o slavné Rallye Paříž-Dakar s mnohonásobným vítězem této soutěže Karlem Lopraisem. 9. ledna pojedte za Lovci mamutů. O stejnojmenné výstavě v pražském Národním muzeu poví její organizátorka Blanka Kreibichová. Úterek 16. ledna nabídne telefonické Riskování. 23. ledna poslouchajte Magazín Barvíneku. Podíváte se na různá místa naší vlasti, otevřete Skautské okénko atd. 30. ledna se seznámíte s kongregací salesiánů. Od ledna se v Barvíneku objeví nové rubriky. Na internetové stránce www.barvinek.proglas.cz objevíte všechny aktuální informace o odvysílaných pořadech a fotografie z natáčení a přípravy Barvíneků. Barvínek poslouchajte v úterý v 16 hodin nebo v sobotu v 9.30.

Páteční pořad Všimli jsme si nabídne v lednu hned dva zajímavé pořady. 5. 1. objevte poutní místo Alteting. Do známé mariánské svatyně zavítáte v doprovodu Boženy Rejnušové. Kulatý stůl víry v pátek 26. 1. otevře téma Stvoření světa. S poznatky současné vědy o původu a stáří naší planety vás seznámí vědci a teologové. Začátky pořadů jsou v pátek v 16 hodin.

Každou středu o půl desáté dopoledne Proglas vysílá Magdazín s tématy, která zaujmou nejen ženy. První dvě lednová témata se budou zabývat životním stylem. 3. 1. bude řeč o hubnutí, o týden později o poruchách příjmu potravy. Poslední středu v lednu (31. 1.) bude hostem P. Jiří Šlégr, aby posluchače seznámil se svojí cestou do Malawi.

Pokud jste se s Proglasem ještě nevydali za slávky, kteří se ukryli v klasické hudbě, můžete to na poslední chvíli dohonit. V rámci pořadu Oktáva každý třetí pátek v měsíci vysílá nový cyklus Ptáci v hudbě. Lednový díl, vysílaný 19. ledna, v 16.55 bude počtvrté a naposledy věnován slávkům.

V rámci Knihovničky Proglasu se můžete 7. ledna seznámit s básnickým dílem Zdeňka Rotrekla Sněhem zaváté vinobraní. Poslouchajte ve 13.20.

Křížovka

1. Mojžíšova manželka	2. katecheta
3. Také nástroj (expr.)	4. Kardinál a biskup (It)
5. Syn Abrahámův a Hagar (i=y)	
6. Špinavý (z němčiny)	7. Hrad blízko hradu Žebrák
8. Ctihodná abatyše (11. 1.) (e=ě)	
9. „Dáreček“	10. Prha (krátce)
11. Herečka (krátce)	12. Kozlík (expr.)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Nápověda: aj verk, šmucik, naivka

Autor: Jana Jermilová

Kvíz

- Jak se jmenoval římský císař, když se narodil Pán Ježíš?
a) Tiberius b) Nero c) Augustus
- Který král se narodil v Betlémě?
a) Saul b) David c) Herodes
- Co znamená slovo Mesiáš?
a) Pomazaný (na krále) b) Ten, který přijde c) Bůh s námi
- Které povolání měl svatý Josef?
a) zedník b) tesař c) kněz

Fotohádanka: Kam jede farní pes Rex?

Řešení: doplňovačka: Svatý Štěpán, prvomučedník, kvíz: 1c 2b 3a 4b, fotohádanka: jede na výlet

Dolní Ročov

Panna Maria v kraji chmelnic

Kolovratové

Šlechtický rod erbu stříbrno-červené orlice v modrém poli se usídlil na Lounsku před polovinou 14. století za vlády Karla IV. Jeho první známý příslušník, **Albrecht z Kolovrat**, je připomínán roku 1348 jako kadaňský purkábí a v roce 1352 získává od krále povolení založit městečko Ročov nedaleko Pravdy. Za svého života patřil k významným královským úředníkům. Provázel císaře Karla IV. na korunovační cestě do Říma a při **přepadení výpravy** u italské Pisy přislíbil, že vyvázne-li z nebezpečí, založí na svém panství klášter ke cti Panny Marie.

Augustiniáni a klášter

V r. 1375 byl položen základní kámen a po pěti letech byl posvěcen klášterní kostel. Listina, v níž Kolovrat dává statky klášteru ležícímu „in hereditibus nostris propriis in Valle Beatae Virginis et vulgariter Roczow nuncupatis“, tj. „na našich dědičných pozemcích v Údolí blahoslavené Panny, obecně zvaných Ročov“, je datována k roku 1380. Jelikož se klášter nacházel v údolí, nazýval se také Področov. Do kláštera přišli augustiniáni poustevníci. Za husitských válek byl poničen. Obnoven byl ve dvacátých letech 16. století a v letech 1715–1718 opět upravován J. B. Santinim. Nedlouho potom byl těžce postižen povodněmi

a v letech 1746–50 přebudován K. I. Dientzenhoferem. Jedná se o barokní perlu širokého kraje. Exkluzivitou byl i vlastní pivovar, kdy se používal vlastní chmel (od 18. století až do roku 1936). Klášterní pivo mělo značku Ročov. Rozvázelo se pomocí koňských povozů do širokého okolí a také do Prahy, do dnešní pivnice „U Sv. Tomáše“ na Malé Straně, kde je též augustiniánský klášter. (ZD Ročov je dnes největším producentem chmele v republice.) Roku 1950 byl klášter zrušen a přeměněn na věznici, později na kasárna. V roce 1961 zde byla zřízena dětská psychiatrická léčebna, která zde sídlila do roku 1995 (působily zde sestry voršilký). Klášter byl vrácen řádu sv. Augustina, avšak v současné době jsou budovy prázdné.

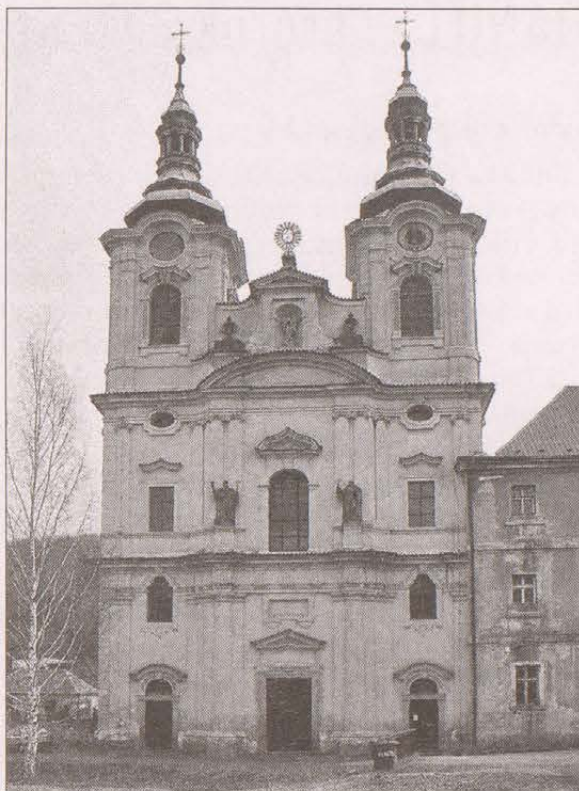
Panna Maria Assumpta

Nanebevzetí Panny Marie se v Jeruzalémě slavilo již v 5. století, od 6. století ho slaví celý křesťanský Východ a od 7. století se začíná slavit v Římě. V pozdějších staletích se stává nejčastějším titulem mariánských kostelů. Papež Pius XII. prohlásil 1. 11. 1950 skutečnost, že po skončení života „byla neposkvrněná Matka Boží vzata s tělem i duší do nebeské slávy“, za článek víry.

Gotická socha Madony, vysoká 1,25 m, byla prý původně umístěna na tvrzi pánů z Kolovrat. Matka Boží drží v jedné ruce chléb a hrozen a v druhé ruce Ježíška. Postava je umístěna v rokokové skřínce nad oltářem. Lidové poutě do Dolního Ročova zachycuje Václav Beneš Třebízský v knize Pod doškovými střechami a v povídce Pod Ročovem. Ještě na počátku 20. století dosahoval průměrný počet poutníků téměř 15 000.

Popis kostela

Dientzenhoferův poutní chrám má krásné nástropní malby ze života Panny Marie z let 1750–60.

Hlavní oltář z r. 1748 a kazatelnu zhotovil František Ignác Weis. Oltář je završen velkou mariánskou korunou nesenou anděly. V chrámové lodi je náhrobek Albrechta z Kolovrat, který zemřel roku 1391. Kovaná mříž je z let 1696–98. (* Spisovatel V. B. Třebízský píše, že kdykoliv některý člen z kolovratské rodiny má zemřít, potí se koule položená na náhrobku.)

Poutě

Duchovním správcem Dolního Ročova je děkan Werner Horák se sídlem v Lounech. Fotografie z poutí a další informace o bohoslužbách naleznete na www.farnostlouny.com Hlavní pouť v Dolním Ročově je vždy kolem 15. srpna. Lounská farnost si Ročov zvolila za své poutní místo a každoročně sem putuje u příležitosti svátku Nanebevzetí Panny Marie. Část společenství volí tradičně formu pěší pouti, na kterou jsou všichni zájemci vřele zváni! *připravil P. Miroslav Dvouletý*

Ministranti při pouti v roce 2006 s biskupem Josefem Kouklem a děkanem Wernerem Horákem

DANIEL – prorok Boží útěchy a posily pro pronásledované

Historické pozadí knihy

Biblická zvěst proroka Daniela zaznívá do doby plné útlaku, utrpení a bezvýchodné národní situace. Ačkoli navozuje dojem, že je psána v době babylonských panovníků 6. stol. před Kristem, vznikala pravděpodobně v době rozsáhlého a krutého pronásledování židovských věřících za Antiocha Epifana IV., tedy krátce před polovinou 2. stol. před Kristem. Tehdy helenistický panovník, usilující o nejen politické, ale též kulturní a náboženské sjednocení své nesourodé asijské říše, podniká přísná opatření v zájmu náboženské jednoty podmaněných národů.

Židovský národ se tak stává hlavním ohniskem odporu a zároveň místem krutého donucování k opouštění posvátných tradic a praxe svého náboženství. Ve falešném osvícenství panovníka není místa pro toleranci nepochopitelných a z jeho pohledu zaostalých zvyků tohoto výrazně teokratického lidu. Obřízka, přísné předpisy o čistotě jídla, nekompromisní zachovávání posvátnosti a klidu soboty, lpění na výlučnosti a nesrovnatelnosti svého Boha s jinými božstvy tehdejšího kulturního světa, to vše se samozřejmě stávalo ohniskem problémů, napětí a nepřizůsobilosti uprostřed asijské helenistické říše.

Panovník proto přikročil k násilným donucovacím opatřením. Nechal po celém palestinském prostoru rozestlat úředníky, kteří měli za úkol zlomit zatvrzelý odpor vůči sjednocovacím náboženským trendům a vynutit na židovském obyvatelstvu souhlas s náboženskými kompromisy v zájmu míru a jednoty v celém království. A tak byla zakázána pod trestem smrti obřízka, lidé byli veřejně nuceni jíst vepřové maso, obětovat modlám, zlořečit Hospodinu.

Donucovacím prostředkem pro zlomení náboženské zatvrzelosti bylo přemlouvání, vyhrožování, mučení a nakonec pro ty nejodolnější výstražná bolestná smrt. Celá situace se pro věrné a vytrvalé zastánce čisté víry a poslušnosti vůči Hospodinu jen ztěžovala četnými zrůdci z vlastních řad, kteří pro zachování svého postavení, pohodlí

a nakonec svého života, zapřeli svou víru, či poslušnost vůči Hospodino-
vým příkázáním. Rozkol a nejednota ve vlastních řadách byla po mnohých stránkách bolestnější a beznadějnější, než samotný bezohledný nátlak ze strany nepřátel. Zdálo se, že i samotný Hospodin nečinně přihlíží zoufalé bezmoci svých věrných.

Význam apokalyptické literatury

A právě do této situace promlouvá kniha proroka Daniela. Má přinést útěchu, povzbuzení, posilu, otevřít nové obzory naděje do bezvýchodné budoucnosti. V této těžké době se stává hlavním stylem náboženské povzbudivé literatury apokalypsa.

Apokalyptická náboženská literatura má svá pevná pravidla, která je dobře znát, aby se čtenář vyhnul hrubému nepochopení těchto spisů. Téměř každý apokalyptický spis chce vzbudit mínění, že je psán v době dávno minulé, a jeho autorem že je jedna z významných postav minulosti, o kterých obvykle nevíme téměř nic, nebo jejichž zvláštní závěr života svědčí o tajemnosti jejich nadpřirozeného poznání. Oblíbenými apokalyptickými autory se tak stali Adam, Henoch, Abrahám, Eliáš. Ve spisech samotných je pak zdůrazněno jejich ezoterní poznání, které mají z první ruky prostřednictvím nadpřirozeného Božího zjevení. Pravdy, které jsou jim zjevovány, jsou převážně zaměřeny na náboženský výklad vzdálené těžké budoucnosti, která se stane pro věřící prubírským kamenem jejich věrnosti

a vytrvalosti. Tíživá, často téměř bezvýchodná přítomná situace je pak líčena jako poslední zoufalý pokus Božích nepřátel zvrátit soupeření dobra a zla v dějinách na stranu vítězství zlých mocností.

V tomto vrcholném a rozhodujícím duchovním boji je samozřejmě zapojena především lidská společnost jako kolbiště, kde se onen boj ve svém výsledku rozhoduje. Právě lidé a především jejich společenské autority se stávají více či méně vědomými služebníky duchovního zla či dobra. Vzájemný boj je nelítostný, je veden s veškerou prudkostí, bezohledným násilím, krajní krutostí. Pro názorné osvětlení smyslu tohoto rozhodujícího boje mezi dobrem a zlem se užívá výrazných obrazů, symbolů a náznaků. A tak se stává apokalyptická literatura místem bohaté symboliky různých alegorií, obrazů, čísel, barev, postav.

Tato symbolika a obraznost je pro dnešního čtenáře často těžko rozluštitelná, neboť již nezná všeobecné symbolické myšlení a chápání tehdejšího čtenářstva. Proto je tak důležité číst apokalyptickou literaturu společně s důkladným výkladovým aparátem, a to, pokud možno z více pramenů, neboť i výklad bývá často jednostranně tendenční. Nicméně číst apokalypsu doslovně s moderním významem uváděných narážek, symbolů a obrazů, znamená naprosto se minout s výpovědí sdělení. A tak se často stává, že namísto útěchy, povzbuzení a posily mají v nemístných výkladech apokalypsy spíše úlohu hrozby, která již se svou všezničující silou čeká za dveřmi blízké beznadějně budoucnosti.

Častá moderní náboženská proroctví o blízkém hrůzném, tragickém a zoufalém zániku celého lidstva a světa jsou živena právě touto literaturou. Je však třeba mít vždy na paměti, že apokalypsy nebyly psány jako hrozby budoucí zkázy, ale naopak jako povzbuzení a posila pro těžce zkoušené věřící té které doby náboženského pronásledování.

Kniha proroka Daniela je do značné míry i inspirací pro novozákonní Apokalypsu svatého Jana, a tak je velice důležité správně chápat její obraznou a symbolickou řeč.